

EXPUNERE DE MOTIVE

Traficul de persoane reprezintă o violare flagrantă a drepturilor fundamentale și o amenințare la adresa demnității și integrității umane, cu ramificații complexe în sfera economică, socială și a ordinii publice¹. Conform Strategiei Naționale Împotriva Traficului de Persoane 2024–2028, România rămâne atât țară de origine, cât și destinație pentru victime, cu o creștere semnificativă a cazurilor identificate. În anul 2024 au fost identificate cu 35% mai multe victime față de anul anterior, 77% dintre acestea fiind supuse exploatării sexuale.

Pentru a combate acest fenomen, lupta contra traficului de persoane trebuie să pornească de la măsuri legislative care să contracareze dinamica criminalității naționale și transnaționale prin prevenție și conștientizare civică.

În concret, modificarea propusă de completare a Legii nr. 678/2001 și a Ordonanței Guvernului nr. 58/1998 introduce obligația de afișare a informării privind sesizarea cazurilor de trafic de persoane în unități de primire turistică, centre de acordare a vizelor, agenții de turism, operatori de transport, agenții de plasare a forței de muncă și unele entități publice, acestea având în comun frecvența mai ridicată a victimelor și a traficanților de persoane. Pentru a asigura eficiența măsurii, prevederile legislative introduc sancțiuni contravenționale corespunzătoare.

Demersul de modernizare legislativă antitrafic de persoane integrează cele mai bune practici internaționale cu particularitățile contextului românesc². În acest sens, conținutul mesajelor și tipul informării au fost stabilite în urma unor consultări repetate cu ofițerii Agenției Naționale Împotriva Traficului de Persoane (ANITP). Pe baza expertizei acumulate în domeniu, ANITP a propus formularea mesajelor astfel încât acestea să fie clare, accesibile și eficiente în informarea publicului cu privire la riscurile traficului de persoane. Totodată, Agenția a oferit recomandări privind structura și formatul materialelor informative, astfel încât acestea să fie ușor de înțeles de către cetățeni. De asemenea, ANITP ne-a furnizat informații esențiale privind locurile cu o frecvență ridicată a victimelor traficului de persoane, unități care, prin prezenta lege, vor fi obligate să afișeze informarea antitrafic. Această colaborare asigură faptul că informațiile transmise sunt relevante, conforme cu realitățile identificate în teren și aliniate la strategiile naționale și internaționale de prevenire a traficului de persoane.

Cu privire la justificarea modalității de reglementare și respectarea tehnicii legislative, menționăm următoarele:

Trimiterea la cele două anexe, care conțin modelele de informare sub formă de afiș sau cartonaș, din propunerea legislativă, este conformă cu prevederile art. 57 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată.

În plus, această abordare respectă precedentele legislative precum cel existent în Legea nr. 201/2016 privind stabilirea condițiilor pentru fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din

¹ „Considering that trafficking in human beings constitutes a violation of human rights and an offence to the dignity and the integrity of the human being”, Council of Europe, *Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings*, Preamble, par. 3, Council of Europe Treaty Series - No. 197, Warsaw, 2005.

² De exemplu, în California a fost adoptat Senate Bill 1193, care impune anumitor afaceri să afișeze un poster de conștientizare a traficului de persoane, disponibil la:

https://leginfo.ca.gov/faces/billNavClient.xhtml?bill_id=201120120SB1193

tutun și a produselor conexe și de modificare a Legii nr. 349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun. Aceasta prevede, în Anexa nr. 2: *Galeria de imagini din cadrul avertismentelor combinate* și Anexa nr. 3: *Seturile de imagini corespunzătoare avertismentelor text din cadrul avertismentelor combinate*, utilizarea unor seturi de imagini obligatorii pentru operatorii economici din industria tutunului, care trebuie afișate pe ambalajele produselor oferite spre vânzare. De asemenea, trimiteri similare se regăsesc și în legislația secundară, menționând spre exemplu: Ordinul nr. 72/2010 al Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor privind unele măsuri de informare a consumatorilor, în Anexa nr. 2.1 și următoarele.

Informarea va fi realizată sub formă de cartonaș pentru operatorii economici din domeniul turismului care desfășoară activități de primire turistică, urmând să fie amplasată într-un loc vizibil în fiecare cameră de cazare, astfel încât consumatorii să poată avea acces facil la această informație. Tot sub formă de cartonaș, informarea va trebui amplasată și în centrele de acordare a vizelor, asigurând astfel accesibilitatea constantă la aceste informații.

Pentru ceilalți operatori economici sau instituții publice, informarea va fi prezentată sub formă de afiș, cu dimensiuni mai mari, respectând modelul prevăzut în anexă. În acest caz, entitățile vor putea afișa informarea și în format digital, adaptând-o în funcție de suportul utilizat. Opțiunea de a afișa informarea pe suport digital asigură o comunicare dinamică și adaptată evoluției fenomenului traficului de persoane.

Unitățile în care afișarea informării este obligatorie sunt justificate de frecvența ridicată atât a victimelor cât și a traficantilor de persoane în aceste locații. Entitățile avute în vedere de prezenta propunere legislativă sunt:

- a. *operatorii economici care desfășoară activități de structură de primire turistică cu funcțiune de cazare, cuprinși în definiția prevăzută la art. 2 lit. d) din Ordonanța Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România, cu modificările și completările ulterioare*; prevederile se completează cu Ordinul nr. 65/2013 al Autorității Naționale pentru Turism pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, care cuprind în normele metodologice: hoteluri, hoteluri-apartament, hosteluri, moteluri, vile turistice, cabane turistice, bungalow-uri, sate de vacanță, campinguri, popas turistic, căsuțe tip camping, apartamente și camere de închiriat în locuințe familiale, nave fluviale și maritime inclusiv pontoane plutitoare, pensiuni turistice și pensiuni agroturistice și alte unități cu funcțiuni de cazare turistică; justificarea rezidă în faptul că unitățile de cazare sunt frecvent utilizate de traficantii de persoane atât pentru exploatarea victimelor, cât și pentru tranzit. Este cunoscut faptul că victimele sunt adesea cazare temporar în astfel de locații înainte de a fi transportate spre destinația finală de exploatare.
- b. *misiunile diplomatice și oficiile consulare aflate pe teritoriul României*; conform ultimelor statistici, România nu mai este doar o țară de origine, ci a devenit și o țară de destinație a traficului de persoane, măsura trebuind adaptată noilor tendințe infracționale;
- c. *agențiile de turism astfel cum sunt definite la art. 3 pct. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative*; acestea se referă atât la operatorii economici care intermediază, cât și la cei care organizează acest tip de servicii; acești operatori sunt

frecvența de rețelele infracționale pentru organizarea deplasărilor victimelor traficului de persoane, fie sub pretextul unor oferte de muncă false, fie prin pachete de călătorie aparent legitime, iar informațiile afișate vor putea ajuta potențialele victime să recunoască semnele traficului de persoane și să ia măsuri de precauție;

- d. *operatorii economici de transport rutier interjudețean, național sau internațional de persoane contra cost prin servicii regulate, în fiecare vehicul rutier, așa cum este definit la art. 3 pct. 49 din Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, cu modificările și completările ulterioare;* transportul rutier este una dintre principalele modalități prin care victimele sunt deplasate, fie voluntar (fără a fi conștiente de exploatarea ce va urma), fie forțat; se utilizează în special transportul interjudețean pentru deplasarea victimelor în alte județe sau în afara țării; afișarea informării în fiecare vehicul de transport poate permite victimelor sau martorilor să identifice și să raporteze cazurile de trafic de persoane;
- e. *operatorii economici care desfășoară activități conexe transporturilor rutiere, cuprinși în art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, cu modificările și completările ulterioare, în fiecare punct de lucru;* aceștia sunt operatori economici care desfășoară activități de autogară sau activități de intermediere în transportul contra cost de persoane efectuat prin servicii ocazionale; aceste locuri se dovedesc puncte strategice utilizate de rețelele de trafic de persoane, deoarece oferă acces facil la persoane vulnerabile și la mijloace de transport spre alte județe sau țări; deseori, traficanții își escortează victimele până în astfel de locații pentru a le îmbarca spre destinația finală;
- f. *agențiile de plasare a forței de muncă, astfel cum sunt definite la art. 3 lit. b) din Legea nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în fiecare punct de lucru;* aceștia sunt operatorii economici care desfășoară activități specifice codului CAEN 7810 - Activități ale agențiilor de plasare a forței de muncă; multe victime sunt recrutate prin agenții de plasare a forței de muncă care nu verifică suficient angajatorii externi, persoanele devenind victime ale traficului de persoane prin exploatare prin muncă forțată;
- g. *Aeroporturile civile de pe teritoriul României;* aeroporturile reprezintă un punct critic pentru traficul internațional de persoane; creșterea accesibilității zborurilor low-cost a facilitat deplasarea victimelor spre alte țări, iar rețelele de trafic de persoane folosesc aeroporturile pentru transportul rapid al victimelor spre țări de destinație, unde acestea sunt exploatate sexual sau prin muncă forțată;
- h. Alte entități publice, precum: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Inspectia Muncii, Inspectoratul General pentru Imigrări și Ministerul Afacerilor Interne, în funcție de specificul fiecărei instituții publice în punctele cu o frecvență mai ridicată al victimelor/traficantilor, iar în unele cazuri și unitățile subordonate acestora. Aceste instituții sunt direct implicate în reglementarea pieței muncii, în verificarea legalității angajărilor sau a statutului migranților. Victimele traficului de persoane, în special cele exploatate prin muncă, ajung adesea în contact cu aceste instituții, iar informarea afișată va putea facilita identificarea și sprijinirea victimelor, contribuind la prevenirea/combateră acestui fenomen.

Afișarea informării antitrafic în limba engleză în aeroporturi, la punctele de frontieră, Inspectoratul General pentru Imigrări și misiunile diplomatice este esențială pentru a accesibiliza informația cetățenilor străini. Fiind o limbă de circulație internațională, ea permite atât turiștilor,

migranților și refugiaților, cât și altor persoane vulnerabile să înțeleagă riscurile traficului de persoane și modalitățile de ajutor. În aceste locații, unde interacțiunea cu străinii este frecventă, afișarea exclusiv în limba română ar limita eficiența mesajului preventiv.

De asemenea, afișarea informării antitrafic în limba maternă a minorităților naționale, în unitățile administrativ-teritoriale unde acestea depășesc 20% din populație, asigură acces egal la informație și protecția cetățenilor vulnerabili. Persoanele din aceste comunități pot avea competențe lingvistice mai ridicate în limba lor maternă, iar mesajele de prevenire trebuie să fie clar înțelese pentru a reduce riscul de victimizare. De asemenea, măsura se corelează cu celelalte dispoziții legale în care se instituie un drept/obligație specială pentru asigurarea folosirii limbii materne în unitățile administrativ-teritoriale în care minoritățile naționale depășesc 20% din populație³.

Impactul bugetar al inițiativei asupra instituțiilor publice este nesemnificativ, având în vedere că acestea pot opta pentru afișarea informării pe suport digital, aspect care nu generează cheltuieli suplimentare pentru entitățile publice. În cazul afișării pe suport letric, costul imprimării este, de asemenea, nesemnificativ, căci entitățile publice pot gestiona resursele deja disponibile, precum hârtie de tip A4 și imprimantele proprii pentru aducerea la îndeplinire a obligației de afișare. În același timp, costul ridicat al recuperării unei victime, care acoperă consilierea psihologică, reintegrarea profesională și protecția juridică, s-ar reduce dacă numărul potențial de victime ar scădea ca urmare a efortului preventiv colectiv. Victimele traficului de persoane se confruntă, deseori, cu traume severe, efecte psihologice de lungă durată și dificultăți în reintegrarea socială, care ar putea fi evitate prin măsuri ferme de prevenție infracțională.

În ceea ce privește impactul financiar asupra entităților private, acesta este redus întrucât costul imprimării informării este minim. Chiar mai mult, având în vedere că sectoarele vizate (turism, transport, agenții de plasare) suferă prejudicii de imagine atunci când sunt asociate cu traficul de persoane, iar afișajele antitrafic funcționează ca un instrument de autoreglementare etică, proiectul contribuie la consolidarea încrederii consumatorilor în serviciile prestate de operatorii economici. Chiar dacă presupune un cost aproape nesemnificativ pentru operatorii economici, măsura ar putea stimula utilizarea acestor servicii, având beneficii pe termen lung atât pentru industriile menționate, cât și pentru societate în ansamblu.

Prezenta propunere, în forma înaintată, se aliniază obiectivului general nr. 1, din Strategia Națională Împotriva Traficului de Persoane 2024–2028, care privește: *Reducerea influenței factorilor de risc și a vulnerabilităților ce conduc la victimizarea prin trafic de persoane*. De asemenea, propunerea legislativă susține obiectivele specifice de prevenție aferente acestui obiectiv general, prin măsuri concrete de informare și combatere a traficului de persoane. Astfel, inițiativa legislativă contribuie la eforturile complementare ale Guvernului României și ale Ministerului Afacerilor Interne, prin Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane, în lupta împotriva acestui fenomen.

³ În acest sens, facem referire la art. 94 din Codul Administrativ, care dispune în primul alineat că: (1) *În unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, stabilit la ultimul recensământ, autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice aflate în subordinea acestora, precum și serviciile publice deconcentrate asigură folosirea, în raporturile cu aceștia, și a limbii minorității naționale respective, în conformitate cu prevederile Constituției, ale prezentului cod și ale tratatelor internaționale la care România este parte.*

Totodată, necesitatea măsurii rezidă și în faptul că potrivit ultimului raport european în domeniul traficului de persoane pentru perioada 2019-2020, România era al 4-lea stat european după Franța, Olanda, Italia, urmat de Germania ca număr de victime identificate⁴. Prin urmare, observăm o necesitate urgentă de a interveni prin măsuri de prevenție, care să conducă la o combatere mai eficientă în lupta contra traficului de persoane.

În mod suplimentar, trebuie ținut cont că pentru a combate eficient acest fenomen trebuie pornit de la măsuri de prevenție, întrucât, de multe ori, victimele nu apelează la autorități, din pricina unui vid de cunoaștere colectivă cu privire la atribuțiile instituțiilor publice și sprijinul pe care îl poate acorda statul persoanelor exploatate. Acest neajuns ar fi redus/eliminat printr-o conștientizare publică mai ridicată a acestor fapte, precum și prin informarea publică cu privire la fenomenul traficului de persoane.

Ținând cont de toate acestea, inițiativa legislativă, prin obligarea entităților publice sau private să afișeze informarea privind sesizarea cazurilor de trafic de persoane contribuie la:

- încurajarea potențialelor victime să apeleze la autoritățile publice (creșterea impactului preventiv);
- descurajarea traficanților prin riscul sporit de sesizare a faptelor infracționale (sporirea efectului disuasiv al legislației);
- implicarea societății civile într-o activitate de conștientizare și sesizare a faptelor de trafic de persoane;
- intervenția multisectorială prin cooperarea între instituțiile statului și societatea civilă, asigurând o reacție generalizată în cazurile de trafic de persoane;
- întărirea angajamentului statului față de protecția drepturilor omului și a victimelor acestor infracțiuni;
- facilitarea cooperării internaționale și schimbul de bune practici, elemente esențiale în contextul combaterii traficului transfrontalier, aspect susținut de obligația de a afișa informarea și în limba engleză;

Adoptarea prezentului act normativ este un pas important în consolidarea eforturilor de prevenire și combatere a traficului de persoane. Prin implementarea unei măsuri ce obligă la informarea permanentă a publicului, statul creează un cadru favorabil intervenției imediate și eficiente în cazurile de exploatare. Totodată, se reafirmă angajamentul față de protejarea vieții și demnității umane. Această abordare integrată, ce îmbină prevenția, prin crearea cadrului pentru asistența victimelor și tragerea la răspundere a făptuitorilor, reprezintă fundamentul unui sistem național robust, capabil să răspundă provocărilor criminalității de acest tip. Niciun efort nu este prea mare când este vorba de protejarea demnității umane.

inițiator: Murariu Oana - deputat USR

⁴ Statistics and trends in trafficking in human being in the European Union in 2019-2020, *Accompanying the document REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS, Report on the progress made in the fight against trafficking in human beings (Fourth Report)*, disponibil la <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022SC0429>.

Propunere legislativă pentru completarea Legii nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și a art. 30 din Ordonanța Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România

[illegible]

**Propunere legislativă pentru completarea Legii nr. 678/2001 privind prevenirea și
combaterea traficului de persoane și a art. 30 din Ordonanța Guvernului nr. 58/1998
privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România**

Nr. crt.	Deputat/Senator	Grup Parlamentar	Semnătura
1	DIMITRIU ALEXANDRU	USR	
2	FLIN STOICA	CSPR	
3	TANASĂ ȘTEFAN	USR	
4	RIGMAN CIPRIAN	USR	
5	ȘENDROIU VLAD-IOAN	USR	
6	GHEORGHIU ANDREI	USR	
7	Audiu Ramules Petrucliu	USR	
8	COLIBAN ALLEN	USR	
9	VĂDUVA IUMITRU	USR	
10	OVIȘU VĂSILE CIMPETU	PNL	
11	COZMA ADRIAN	PNC	
12	BOUDA ȘTEFAN	MINORITAT	
13	ARMONICĂ NIRELA	PSD	
14	LĂPUȘAN LEMUS	PSD	
15	CONSTANTINESCU PERG	PSD	
16	DRINCĂNIE VLAH FLORENTIN	PSD	
17	NACOV Gheorghe	MIN.	
18	LONGHER GHEORGHE	MIN	
19	BLAGA KANIC	USR	
20	Podanu Bogdan	USR	
21	Buleacă FELIX	USR	

[illegible]